

Grammatikprov svenska

Nu är det dags att kolla av vad eleverna lärt sig under vårens grammatik arbete. Efter påsklovet tar vi paus från veckans-ord och pluggar grammatik. För att det inte ska bli för mycket har vi två prov: v.17 och v.19.

Från det centrala innehållet:

Språkets struktur med meningsbyggnad, huvudsatser, bisatser, stavningsregler, skiljetecken, ords böjningsformer och ordklasser. Textuppbyggnad med hjälp av sambandsord.

Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.

Mål:

- Vara säker på vad substantiv, verb och adjektiv, kunna ta ut orden i meningar.
- Veta skillnaden mellan adverb och adjektiv, samt hur de används.
- Veta vad prepositioner är och hur de används.
- Veta vad pronomen är och hur de används, veta att det finns olika slags pronomen.
- Vara säker i användningen av vanliga skiljetecken.
- Skilja på en enkel, sammansatt och komplex mening.
- Ge exempel på sambandsord och dess användning.
- Veta skillnaden på huvudsats och bisats.

Eleverna har jobbat med grammatik i skolan och i detta häfte finns fakta som de kan läsa på hemma och i skolan. I skolan har vi även tittat på vissa avsnitt av grammatikbolaget, om man vill titta hemma går det att söka på svt play eller you-tube.

Substantiv

Substantiv är namn på saker, djur eller människor, till exempel: bil, äpple, hus, katt.

Substantiv kan man sätta en, ett eller flera framför.

Substantiv böjs beroende på antal. Entalsformen kallas singular och flertalsformen plural.

Substantiv kan stå i obestämd form till exempel: Ett äpple, flera äpplen eller bestämd form till exempel: äpplet, äpplena.

Adjektiv

Adjektiv är ord som talar om hur något/någon är, till exempel: ett *stort* hus, en *djup* skog. För att göra en text mer levande och intressant kan du lägga till adjektiv till substantivet, till exempel: en röd bil, två stora hundar.

Adjektiv kompareras, det betyder att de jämför, till exempel: Uppsala är en *stor* stad, Stockholm är *större*, men London är *störst*. Vid långa adjektiv till exempel fantastisk kompareras ordet med mer och mest.

Verb

Verb är ord för något man gör eller något som sker, till exempel: läser, springer, drömmer. Verb böjs efter tempus(som betyder tid), till exempel: David *springer*, (presens=nutid), Anna *läste* tidningen(preteritum=dåtid).

Adverb

Ordet adverb är latin och betyder ord som lagts till. Adverb böjs inte till skillnad från adjektiv. Oftast står adverbet som bestämning till ett verb och svarar på frågor som när, var, hur, och hur mycket, till exempel:

Han hoppar *högt*.

Jag hittade den *hemma*.

Skillnaden mellan adjektiv och adverb:

Adverb beskriver hur något görs: ex. Bilen kör *snabbt*.

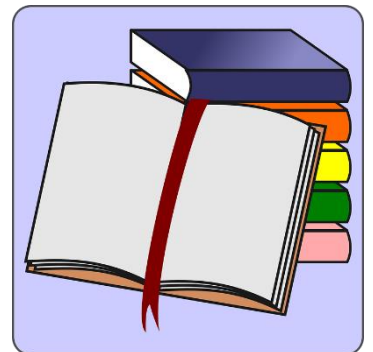
Adjektiv beskriver hur något är : ex. Bilen är *snabb*.

Pronomen

Ordet pronomen är latin och betyder istället för namn och är ord som används istället för substantiv eller namn, till exempel: jag, du, hon, han.

Det finns olika slags pronomen, till exempel personliga, possessiva, reflexiva och relativa pronomen.

Prepositioner

Prepositioner står oftast framför substantiv och anger till exempel läge(var något befinner sig), riktning(vart något är på väg) och tid(när något sker).

Läge-*på* bordet, *vid* väggen

Riktning-*mot* målet, *till* New York

Tid-*i* kväll, *under* våren

När en preposition sätts ihop med ett annat ord för att ytterligare förklara, till exempel: *På* gatan, så kallas det för en prepositionsfras.

Sambandsord

Sambandsord binder ihop ord, satser och stycken i en text, till exempel: som, för, eftersom, när.

Det finns olika sambandsord för olika syften.

Tid och ordning-	<i>Till att börja</i> med var vägarna snöfria.
Orsak och verkan-	<i>På så sätt</i> kom vi dit i tid.
Klargörande-	<i>Särskilt</i> pappa var glad.
Tillägg av information-	<i>Både jag och</i> min bror älskar skidåkning.
Förutsättning/förbehåll-	Vår katt <i>däremot</i> hatar snö.

Meningar

För att en text ska bli lätt att läsa behöver du dela in den i meningar. Det gör du med hjälp av skiljetecken. Du kan också konstruera meningarna på olika sätt för att uppnå den effekt du är ute efter.

Om en mening är ett påstående avslutas den med punkt, till exempel:

Solen skiner idag.

En fråga avslutas med ett frågetecken, till exempel:

Ska vi gå på bio?

Ett utrop avslutas med ett utropstecken, till exempel:

Spring fort!

Kommatecken används inuti meningen för att göra läsningen tydligare, till exempel:

När flyget senare började fungera var det svårt att få plats på samma flyg, eftersom gruppen var så stor.

Kommatecken används vid uppräkningslistor, till exempel:

Rör ihop äggulor, socker, limeskal och kokosmjölk.

För att en text ska bli intressant att läsa behöver den innehålla olika typer av meningar – enkla meningar, sammansatta meningar och komplexa meningar.

Enkla meningar-	<i>Spring!</i>
	<i>Vi åker till Göteborg imorgon.</i>
Sammansatta meningar-	<i>Vi åker till Stockholm på måndag och tittar på globen.</i>
Komplexa meningar-	<i>När vi sett allt, går vi över gatan till Liseberg.</i>

En enkel mening består av en huvudsats, en sammansatt mening blir det när man kopplar ihop två huvudsatser med ett sambandsord, en komplex mening består av både huvudsats och bisats.

Huvudsats och bisats

En mening innehåller en eller flera satser. En sats består vanligen av minst ett subjekt och ett predikat, till exempel:

Hon ropade.

En sats som kan stå ensam kallas huvudsats. Meningen med en bisats, till exempel:

Hon ropade när hon såg hunden.

En bisats kan inte stå ensam.

kan utökas

LYCKA TILL!! / LINDA